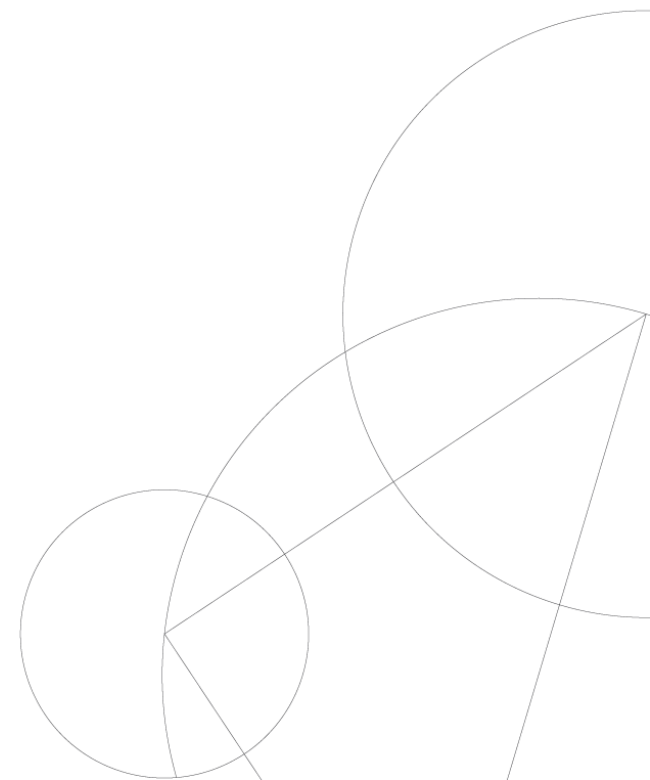
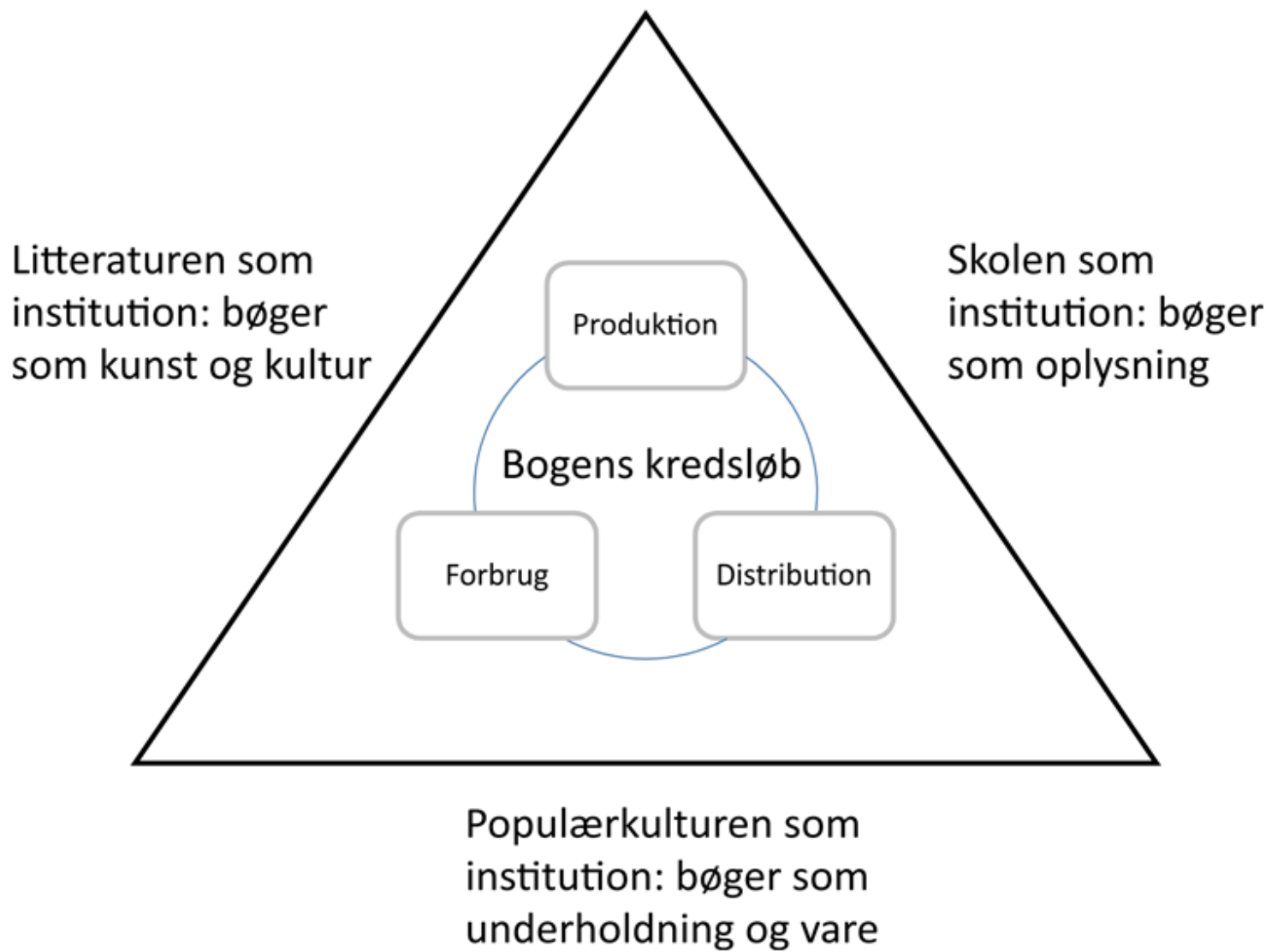




Smag, kvalitet og danskernes læsning af litteratur

Stig Hjarvard, Professor, Ph.D.
Dept. of Media, Cognition and Communication
University of Copenhagen
stig@hum.ku.dk





Figur 1. Bogens kredsløb under indflydelse af tre institutionelle domæner: Den litterære institution, skolen som institution og populærkulturen som institution.

National spørgeskemaundersøgelse af danske boglæseres præferencer og adfærd

1.535 interviews i aldersgruppen 18+ som læser bøger (skønlitteratur og/eller faglitteratur)

Gennemført 23. oktober til 12. november, 2015 – lavfrekvente internetbrugere

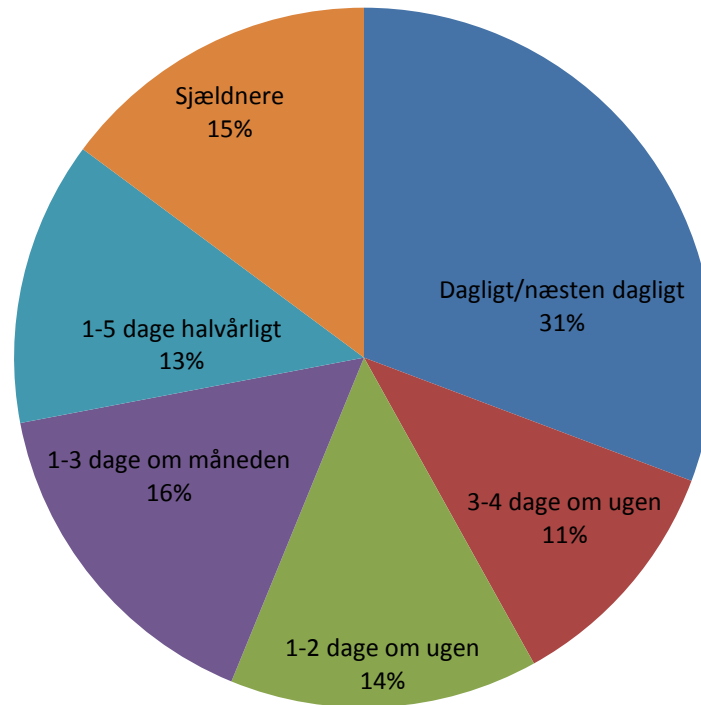
Vejet: alder, køn, uddannelse, størrelse af husholdning, region og Kompas

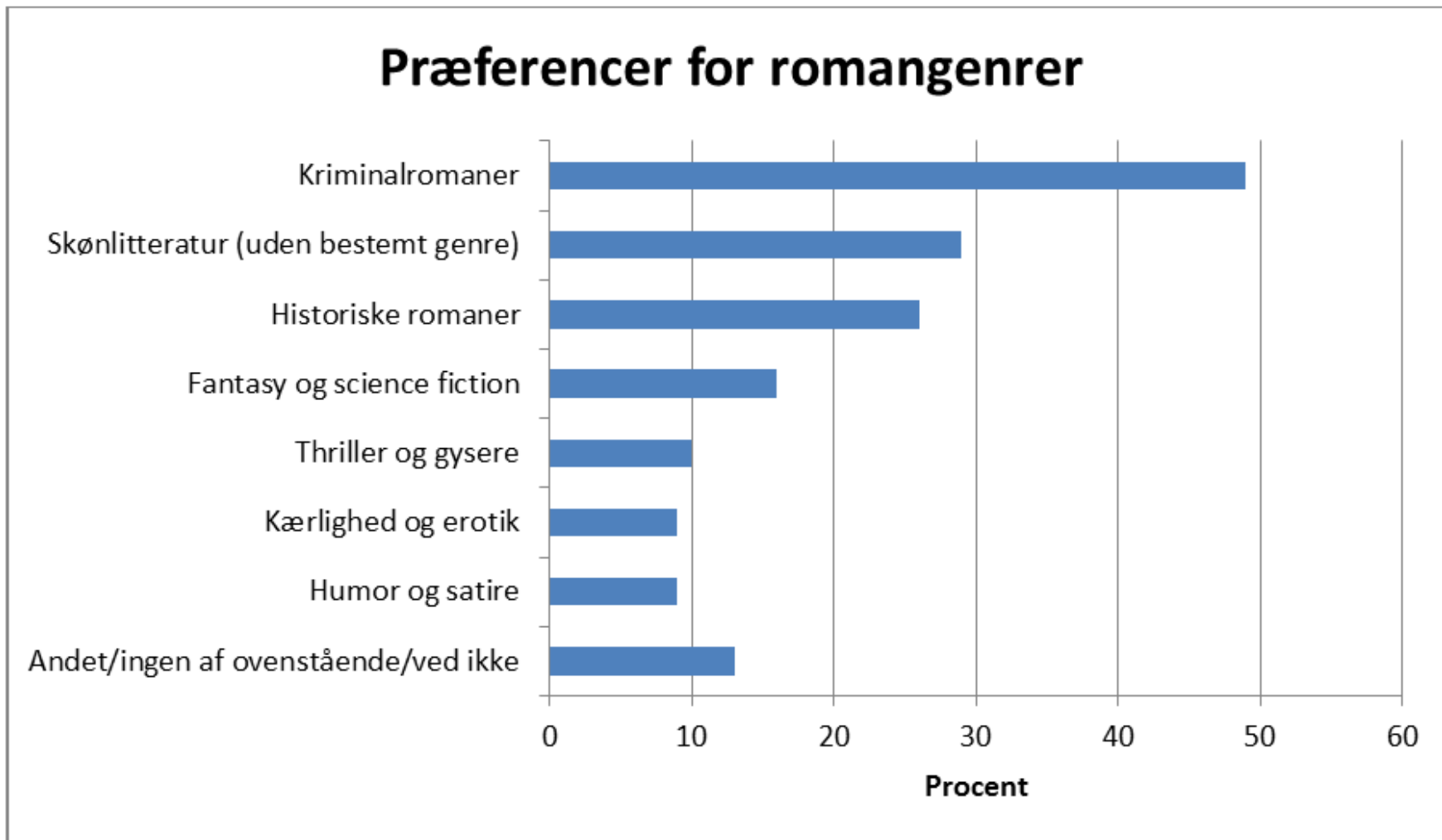
Gennemført online i samarbejde med TNS Gallup – med brug af deres onlinepanel



Hvor ofte læser du bøger?

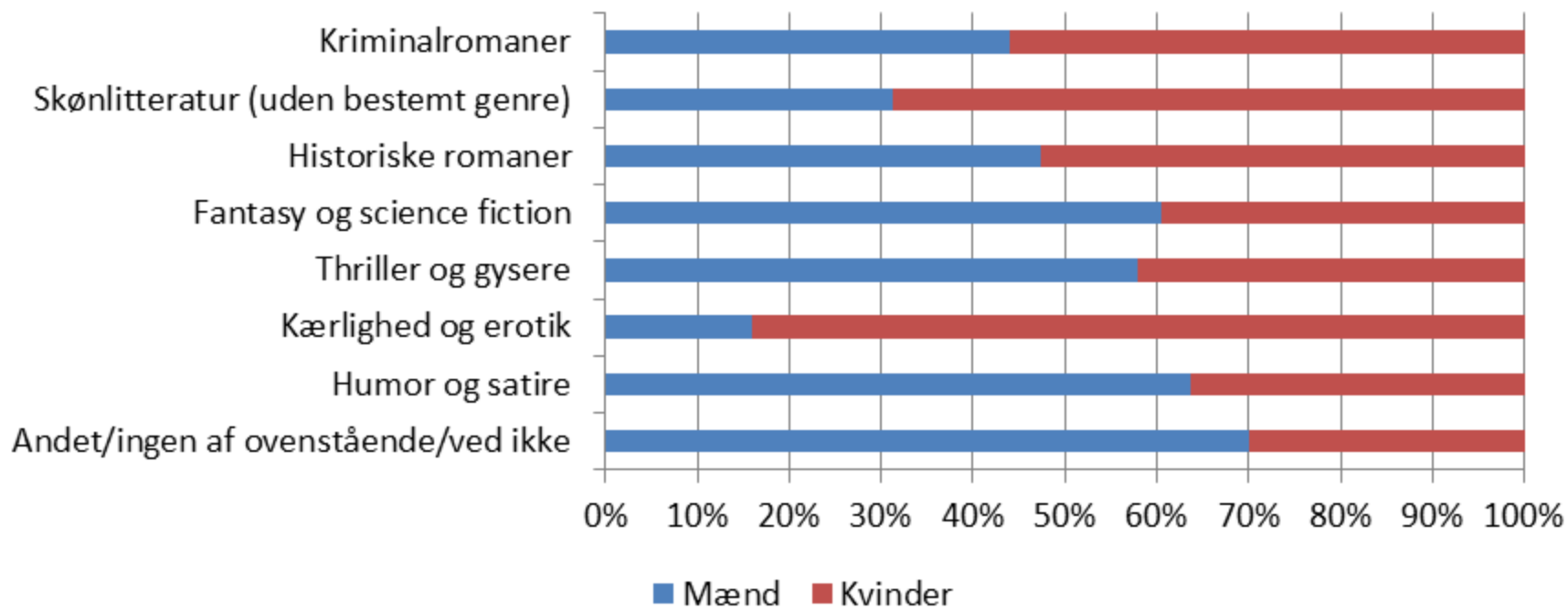
Hvor ofte læser du bøger?





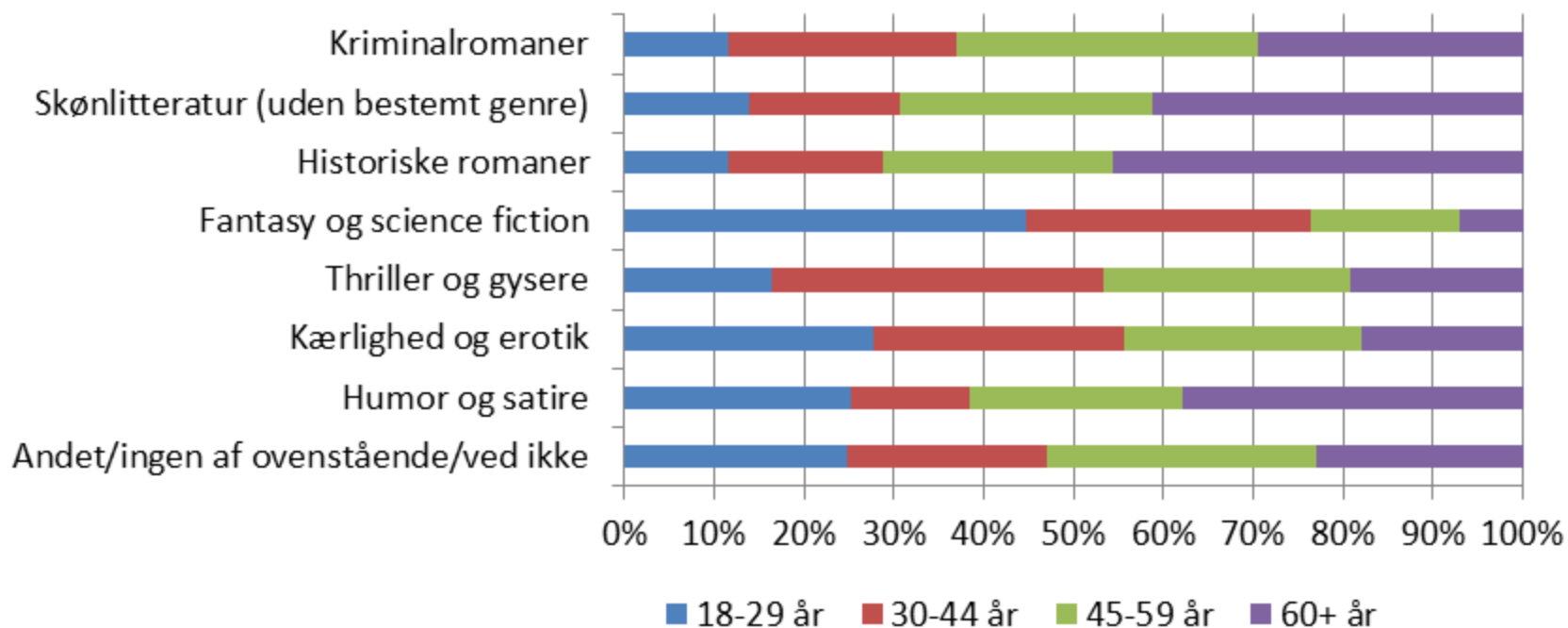
Figur 4. Spørgsmål: "Hvilke typer af romaner holder du mest af at læse?" (højst 2 svar). Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N=1535. Univers er alle danskere i aldersgruppen fra 18 år og opefter, der læser bøger.

Genrepræferencer i forhold til køn



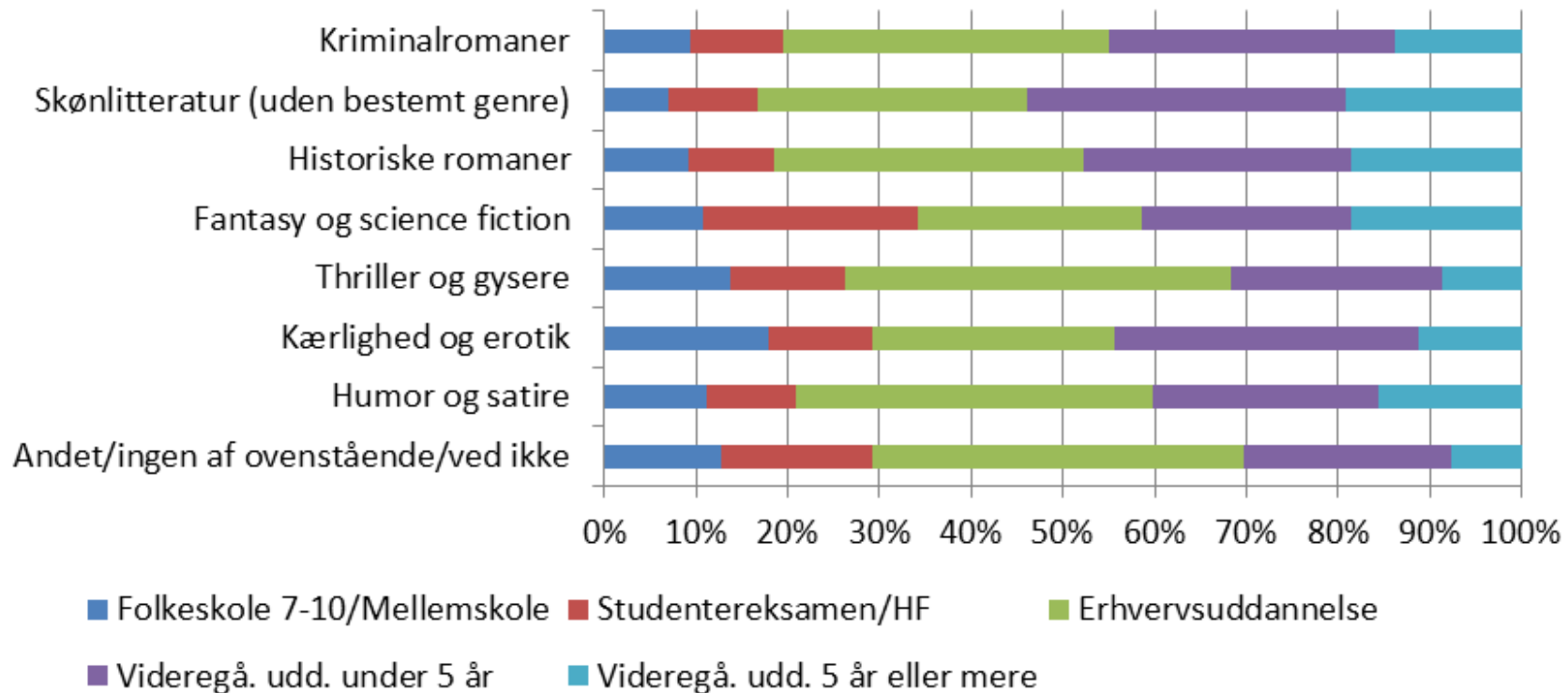
Figur 5. Genrepræferencer i forhold til køn. Spørgsmål: "Hvilke typer af romaner holder du mest af at læse?" (højst 2 svar). Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N=1535. Univers er alle danskere i aldersgruppen fra 18 år og opefter, der læser bøger.

Genrepræferencer i forhold til alder



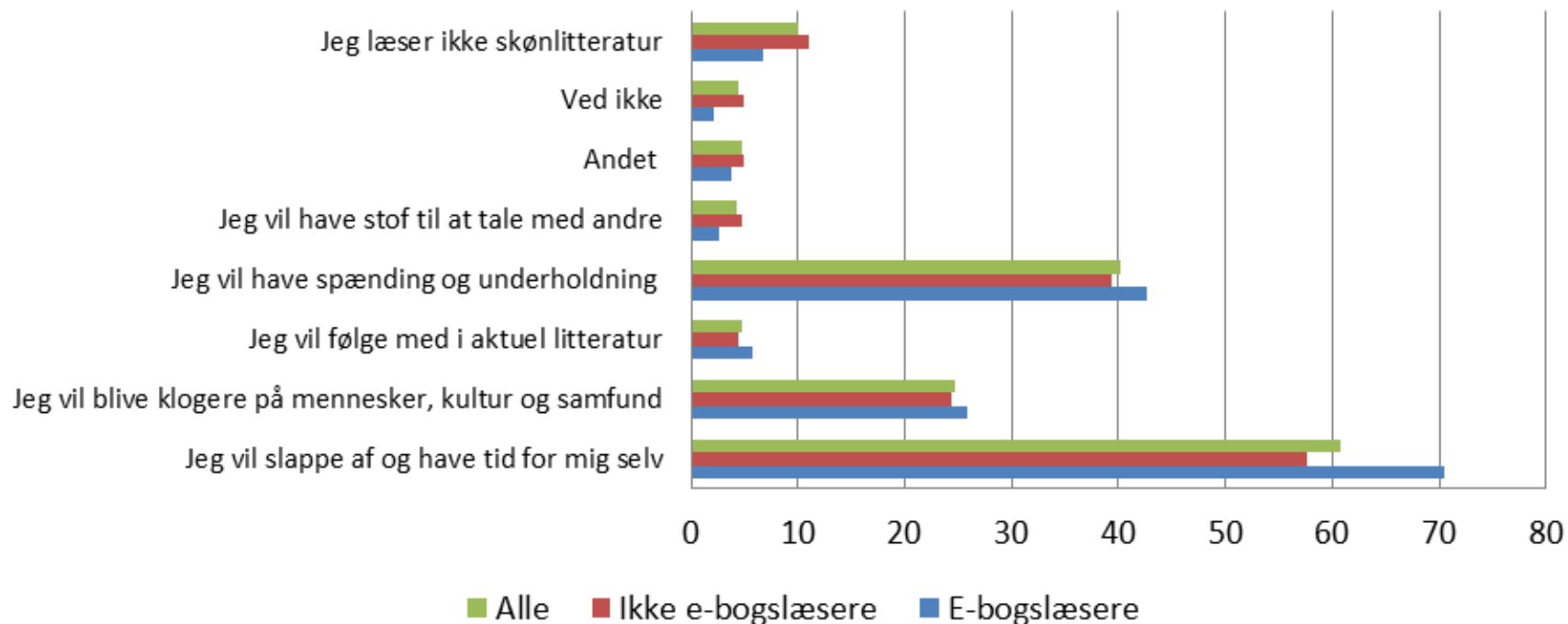
Figur 6. Genrepræferencer i forhold til alder. Spørgsmål: "Hvilke typer af romaner holder du mest af at læse?" (højst 2 svar). Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N=1535. Univers er alle danskere i aldersgruppen fra 18 år og opefter, der læser bøger.

Genrepræferencer i forhold til uddannelse

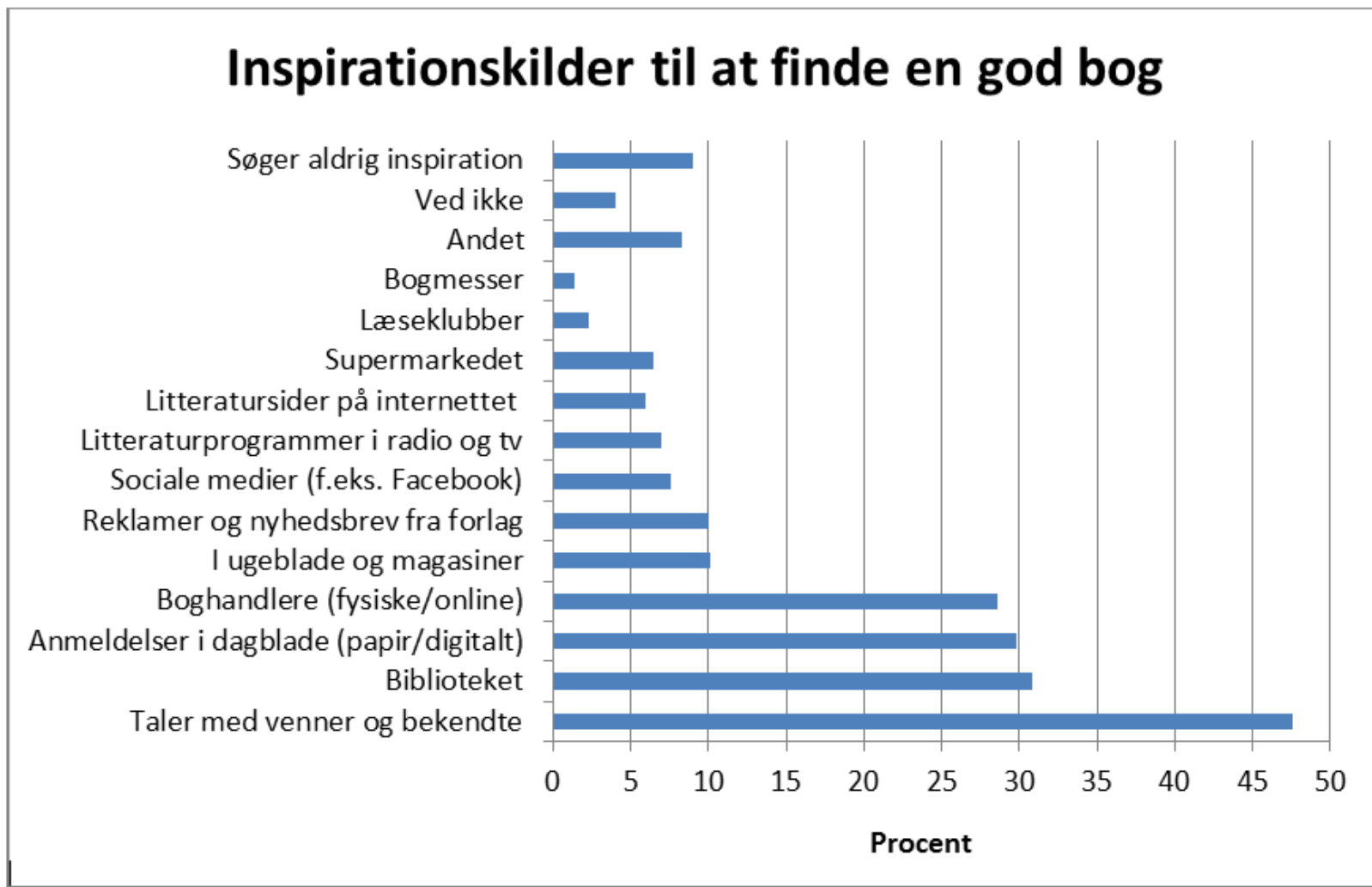


Figur 7. Genrepræferencer i forhold til uddannelse. Spørgsmål: "Hvilke typer af romaner holder du mest af at læse?" (højst 2 svar). Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N=1535. Univers er alle danskere i aldersgruppen fra 18 år og opefter, der læser bøger.

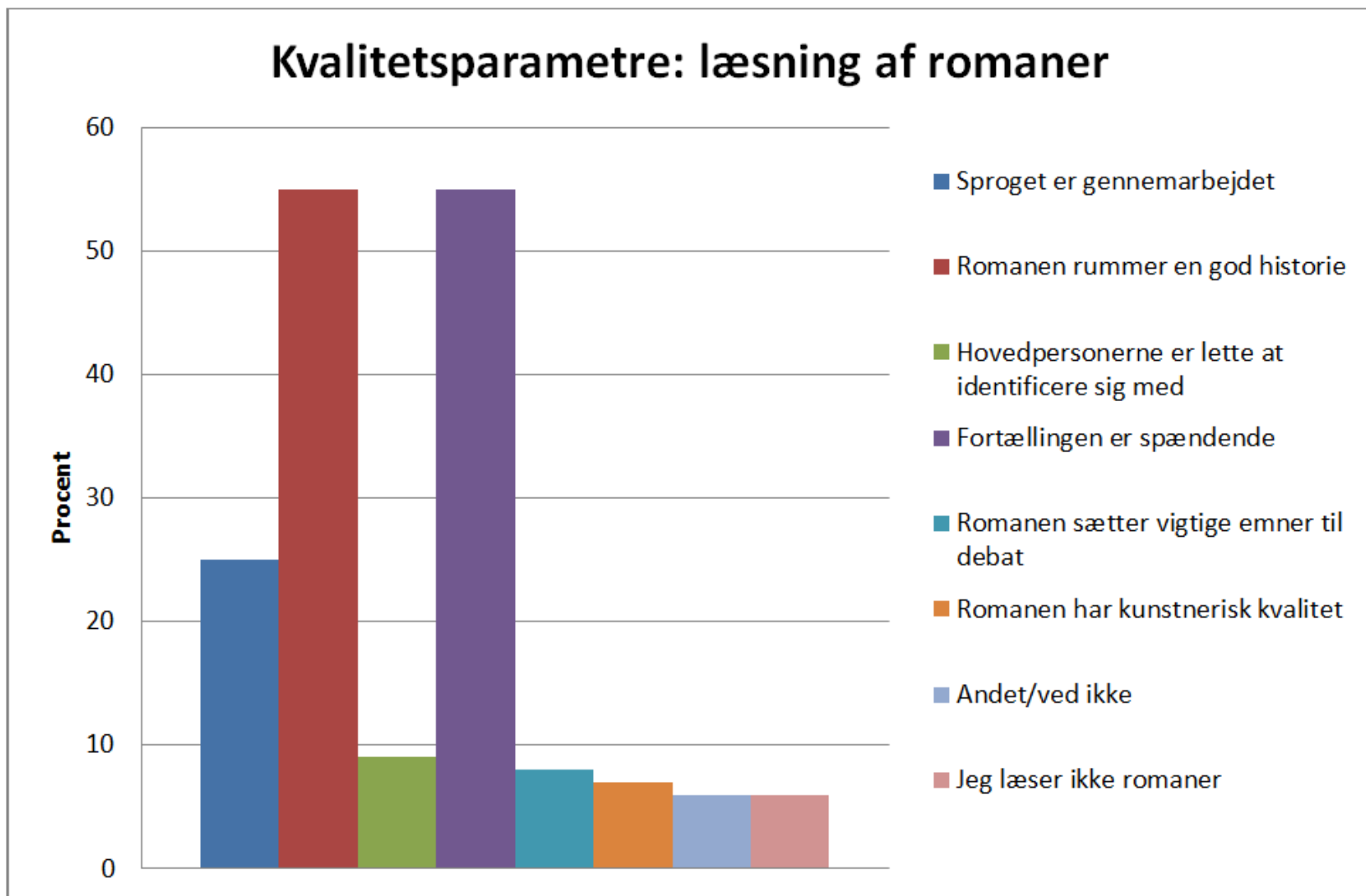
Motiver til at læse skønlitteratur



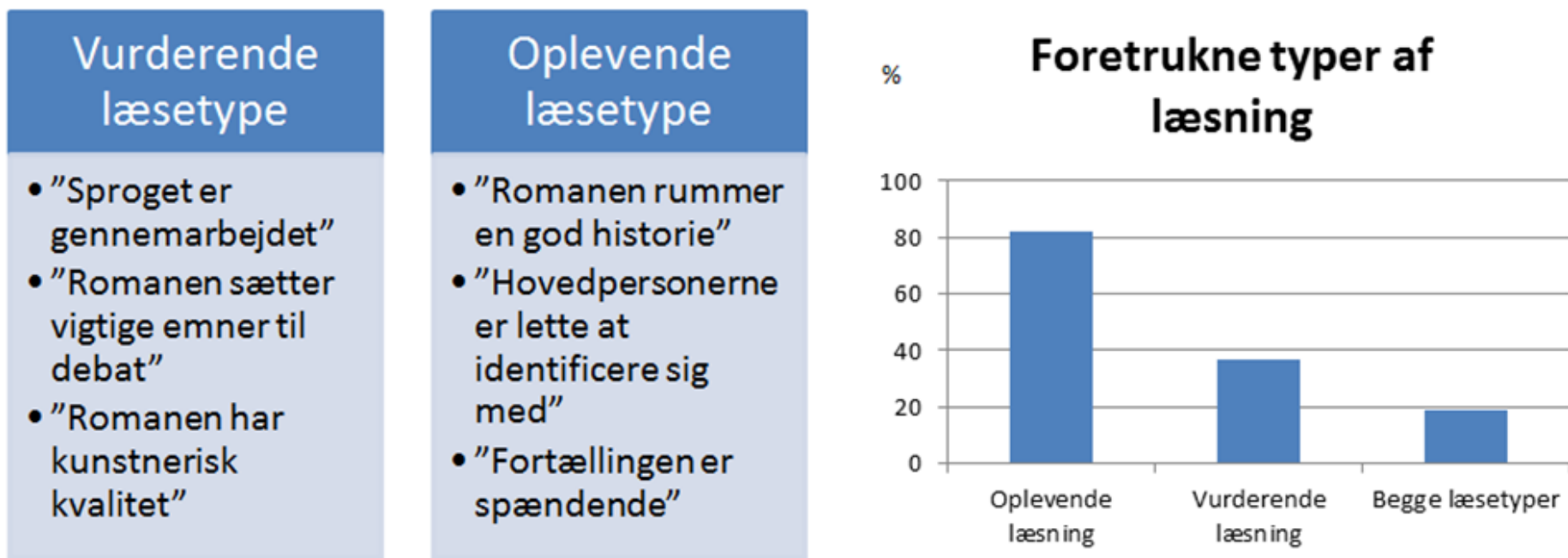
Figur 12. Svar i procent på spørgsmålet "Hvad får dig primært til at læse skønlitteratur?", højst 2 svar. Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N = 1535. Univers er alle, der læser bøger, i aldersgruppen fra 18 år og opefter.



Figur 15. Svar i procent på spørgsmålet: "Hvis du søger inspiration til at læse en god bog, hvor søger du så inspiration henne?", højst 3 svar. Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N = 1535. Univers er alle, der læser bøger, i aldersgruppen fra 18 år og opefter.



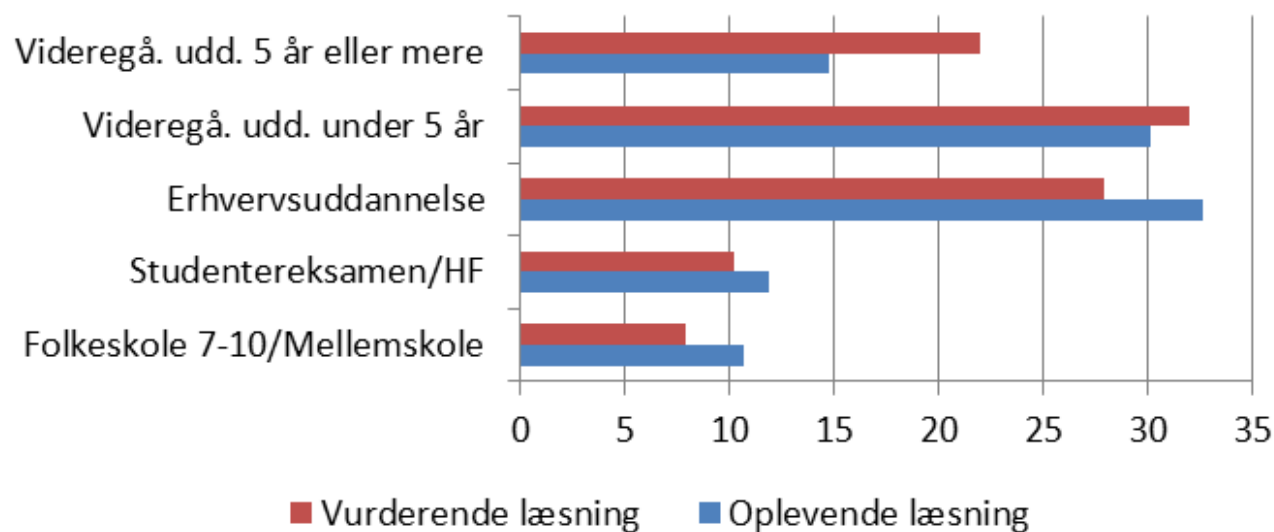
Figur 16. Svar på spørgsmålet: "Hvad synes du bedst karakteriserer en god roman?" Kvalitetsparametre ved læsning af skønlitterære romaner blandt danske læsere. Respondenter kan give op til 2 svar. Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N=1535. Univers er alle, der læser bøger, i aldersgruppen fra 18 år og opefter.



Figur 17. Typologi med to læsetyper konstrueret på baggrund af svar på spørgsmålet: "Hvad synes du bedst kendetegner en god roman?". Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N= 1535. Univers er alle danske læsere fra 18 år og opefter. Eftersom respondenter havde op til 2 svarmuligheder, kan en læser godt falde ind under begge læsetyper.

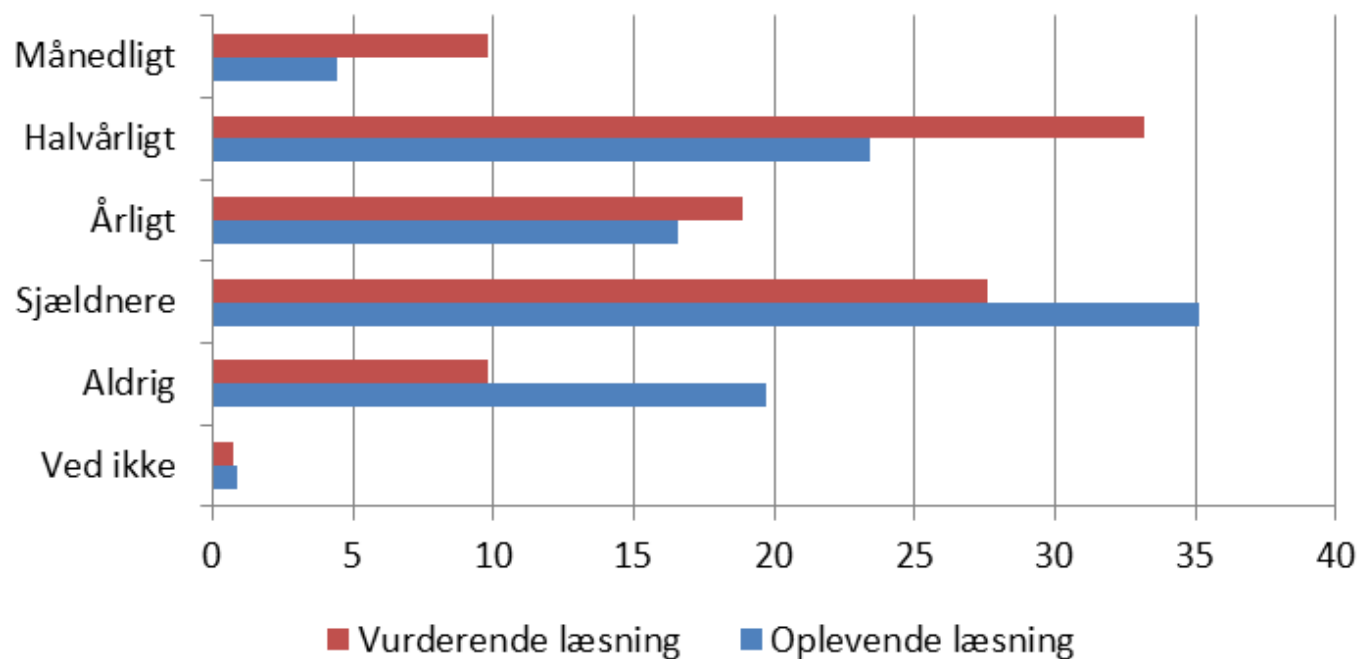


Læsetype og uddannelsesniveau

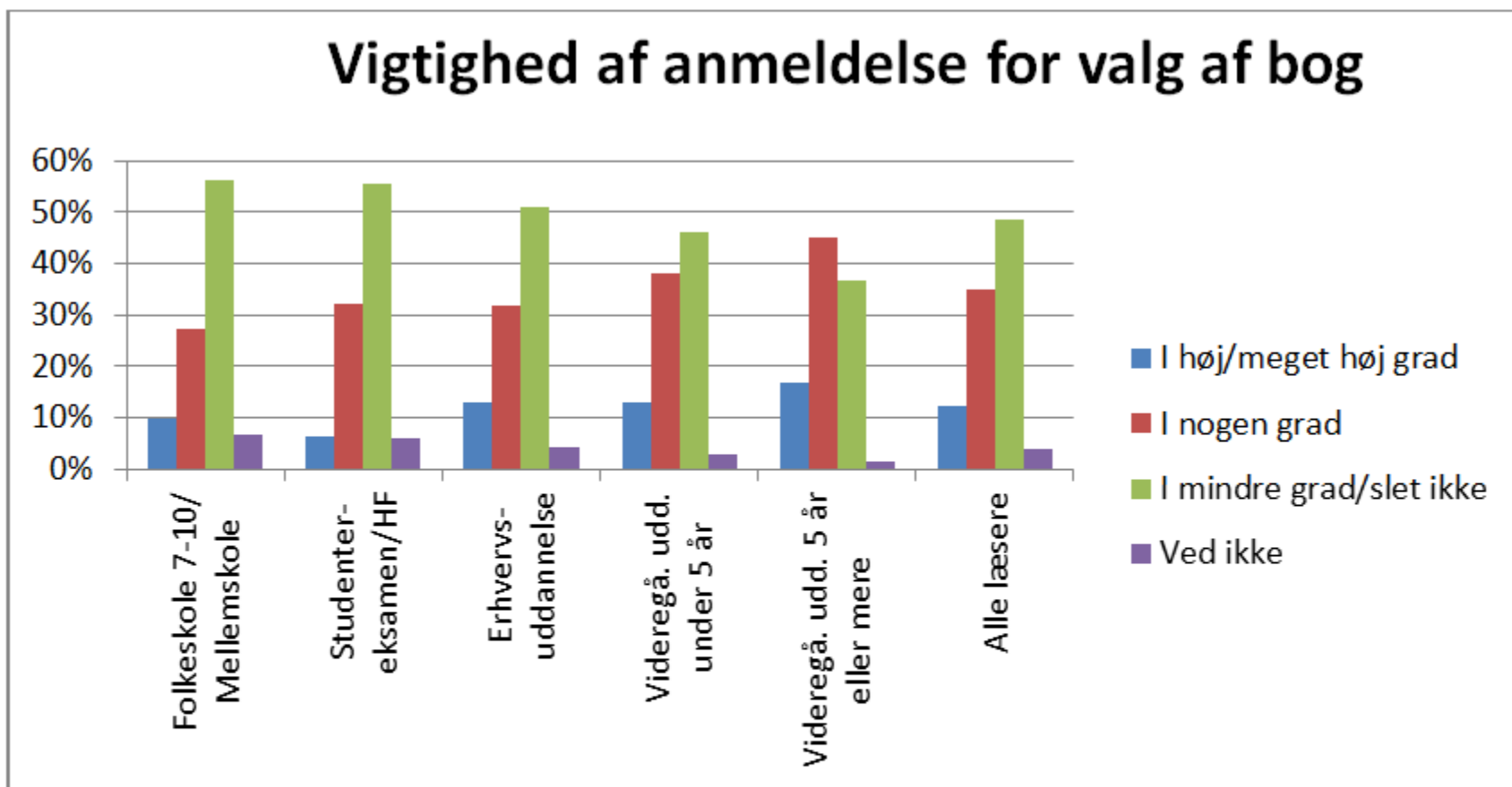


Figur 18. Uddannelsesniveau i forhold til vurderende og oplevende læsetyper. Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N=1535. Univers er alle, der læser bøger, i aldersgruppen fra 18 år og opefter.

Læsetype og besøg på kunstmuseum



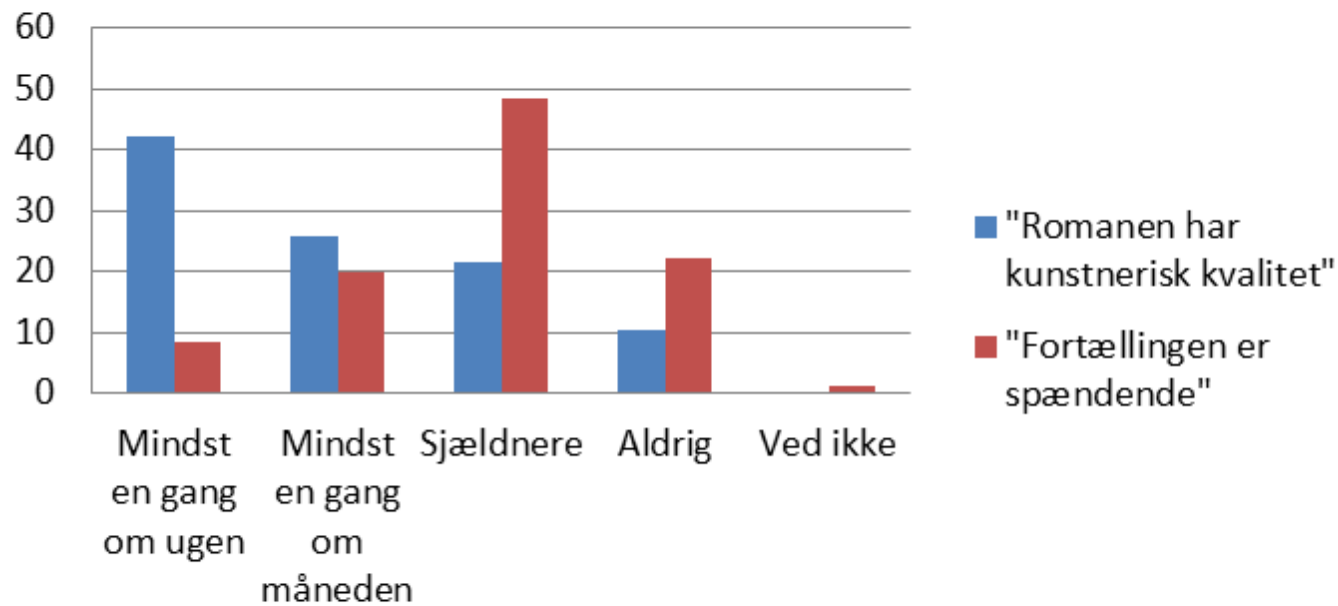
Figur 19. Hyppighed af besøg på kunstmuseum set i forhold til foretrukken læsetype. Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N=1535. Univers er alle, der læser bøger, i aldersgruppen fra 18 år og op efter.



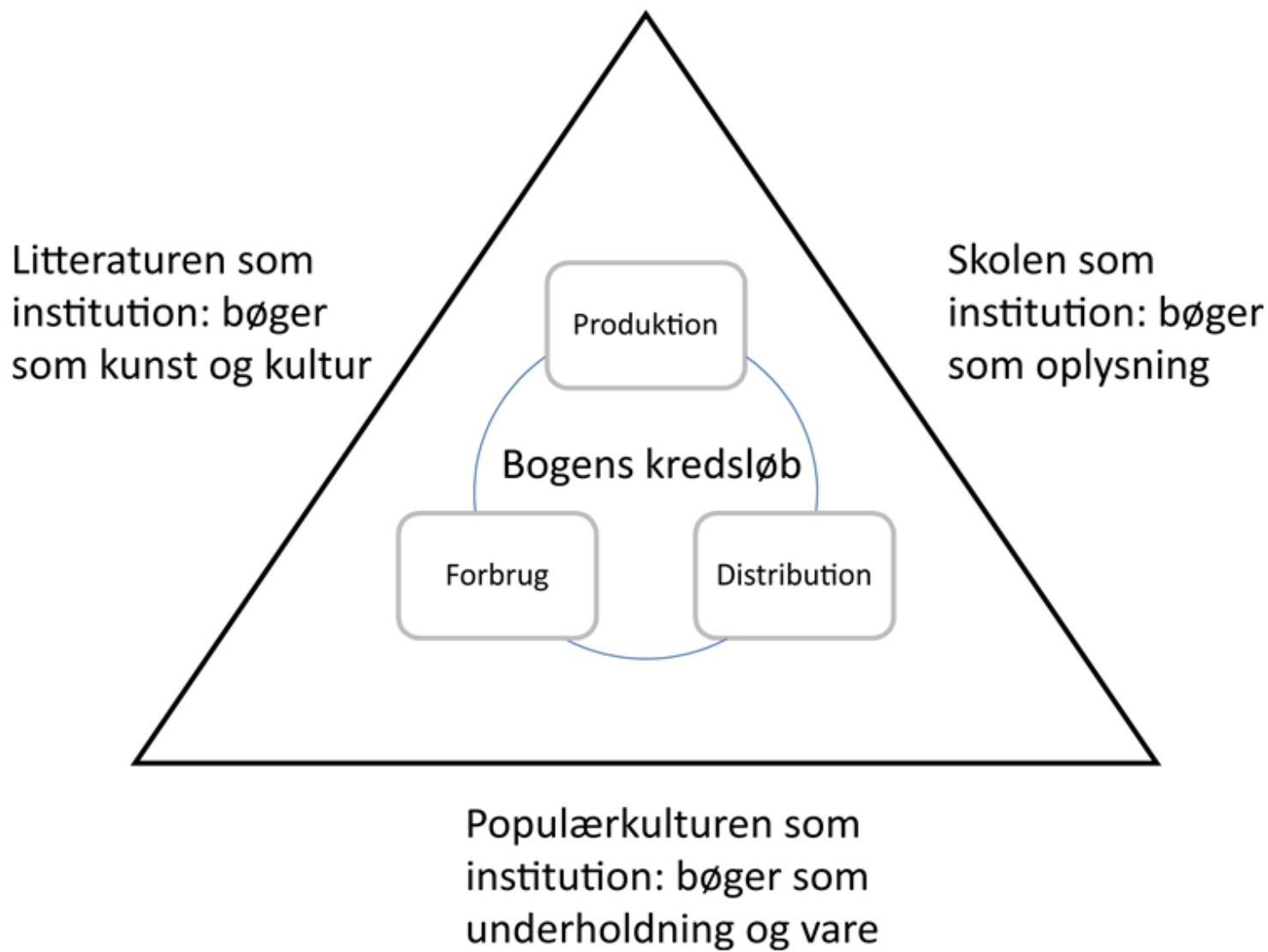
Figur 20. Uddannelsesniveauset i forhold til besvarelse af spørgsmålet: "I hvilken grad synes du, at en boganmeldelse er vigtig for dit valg af bog?". Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N=1535. Univers er alle, der læser bøger, i aldersgruppen fra 18 år og opefter.



Læsning af anmeldelser: hyppighed i forhold til foretrukne kvalitetskriterier



Figur 22. Hyppigheden af læsning af anmeldelser set i forhold til udvalgte kvalitetskriterier for bøger. Egen undersøgelse i samarbejde med TNS Gallup. N=1535. Univers er alle, der læser bøger, i aldersgruppen fra 18 år og opefter.



Figur 1. Bogens kredsløb under indflydelse af tre institutionelle domæner: Den litterære institution, skolen som institution og populærkulturen som institution.

Smagshierarkier?

Præferencer eller smag er i et vist omfang socialt stratificeret

Udøver den kunst- og uddannelsesfunderede smag et hegemoni over den folkelige smag?

I anmeldelser

I udvælgelse til biblioteker m.m.

Befolkningens læsning er i høj grad styret af kvalitetskriterier og motiver, der ikke udspringer af kunstinstitutionens normer





Smag, kvalitet og danskernes læsning af litteratur

Stig Hjarvard, Professor, Ph.D.
Dept. of Media, Cognition and Communication
University of Copenhagen
stig@hum.ku.dk

